

Požari

Na Vranskem je izbruhnil pod večer ogenj v hlevu posestnika Leopolda Pirnata v Jeronimu. Hleva na pomoč prbrzeli domačini in gasilci niso mogli oteti, pač pa so rešili kravo in blizu stoječo hišo. Škode je več tisoč din, zavarovalnina je malenkostna.

Vlom v stanovanje. V Radvanju pri Mariboru je bilo v Firmovi ulici stanujoči Mariji Horvatovi iz stanovanja od neznanca ukradenih 3500 din, bučilka in posteljno perilo.

Tihopatec z živim blagom. Okrog 25 prekmurških Goričancev se je zmenilo, da bodo šli v Nemčijo na delo in to brez vsakega dovoljenja. Največ je bilo mladine pod 20 leti. Dobili so nekega agenta, ki jih je spravil skrivaj preko meje in so baje šli v tem mrzlem vremenu do pasu preko vode. Nesli so s seboj tudi vence, kakor da bi šli kam na pogreb, da bi ja bilo manj sumljivo. Pa niso imeli sreče. Prišli so sicer preko meje, pa jih je nemška oblast neke blizu Cmurka ustavila, jih prignala do meje in pognala v našo državo. Naši Goričanci so bili poparjeni in sram jih je bilo, ko so tako hitro prišli s sezonskega dela. In še naša oblast jih bo poklicala na odgovornost. Tako je prav, naj jih le dobro zašije. Mladina pa imej pamet in ne izpostavlja svojega življenja v nevarnost, posebno tista, ki imaš vsega dovolj doma.

Lovski tatovi v Slov. Krajinah. Tudi pri nas je precej teh tičev. Tako so orožniki dobili Zrim Ludovika s puško v revirju v Petrovcih in so mu jo odvzeli, ker je oddal več strelcev. Lovski tatovi so navadno med najbolj bogatimi posestniki. Če jih bo oblast dobro prijela, se bodo že spametovali. Tudi drugod jih je dovolj.

Po svetu

Smrt predsednika grške vlade in njegov naslednik. Dne 29. januarja zjutraj je preminul na svojem domu v Atenah 70 letni Ivan Metaksas, general in predsednik grške vlade. General Metaksas je užival v svetu ne samo glas uglednega in enega najbolj zmognih državnikov, ki je organiziral Grčijo v močno politično silo, ampak je veljal tudi v vojaškem oziru za velik talent. V sedanjih vojni je dokazal s številnimi zmagami svoje poveljniške zmoglosti. Za njegovega naslednika je bil imenovan Metaksasov najbližji svetovalec, 53 letni Aleksander Korizis, dose-danji vodja grške narodne banke. Novi ministrski predsednik je obdržal vso oblast, katero je imel Metaksas. Poleg čina ministrskega predsednika spadajo pod njegovo področje zunanje, notranje zadeve in vojno ministrstvo. Novi šef grške vlade pozna do podrobnosti posle in načrte pokojnega generala Metaksasa. V merodajnih grških krogih izjavljajo, da se s smrtjo Metaksasa grška

politika ne bo spremenila in bo Grčija nadaljevala vojno.

Vladna kriza na Bolgarskem odklonjena. Bolgarski kmetijski minister Bagrjanov je na zasedanju sobranja (parlamenta) 1. febr. v svojem poročilu ostro napadel delo vlade in zahteval temeljite spremembe v notranjem režimu v Bolgariji. Bagrjanov se je vrnil pred nedavnim z dolgega potovanja po Nemčiji in Italiji ter je velik zagovornik načina vladanja narodnega socializma in fašizma. Takoj po Bagrjanovem govoru je odstopil trgovinski minister Zagorov. Nato je sklical ministrski predsednik Filov sejo vlade, koje sklep je bil odstop. Ko je pa ministrski pred-

Ivan Metaksas, general in grški ministrski predsednik, je umrl, kakor poročamo danes

sednik Filov ponudil kralju Borisu ostavko vlade, je ta ni sprejel. Izvršene bodo le nekatere spremembe v vladi, sicer pa ostane vse pri starem in je zaenkrat Bagrjanov naklep propadel.

Umrli je zadnji papeški vojak. Ne mislimo na papeževo telesno stražo, ki se vedno dopolnjuje z vojaki po večini iz Švice. V mistih nam je papeževa vojska, ki je bila potrebna, dokler je imel papež svojo lastno državo, ki je nekdanj obsegala ne samo mesto Rim in okolico, marveč tudi druge pokrajine v Italiji. Zadnji član te vojske je te dni umrl. Ime mu je bilo Tomaž Latini. Hrabro se je za papeža in njegovo posest vojskoval l. 1867. in 1870. ter je tudi nekaj časa živel v vojnem ujetništvu. Od papeža je prejemal pokojnino do svoje smrti, ki ga je zadela v 93. letu življenja.

Graf Csaky, madžarski zunanji minister, je bil sredi minulega tedna slovesno pokopan v Budimpešti

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Dobrotnik cerkve in sirot umrl. Dne 26. jan. je umrl v slovenjegraški bolnišnici veleposestnik, trgovec in tovarnar Viktor Gol. Njegove zemeljske ostanke so prepeljali domov in položili na mrtvaški oder. Pogreb je bil na farno pokopališče k Sv. Janezu. Rajni je bil velik dobrotnik cerkve in sirot. Sveti mu večna luč, sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

Najstarejši župljan in Slomškov birmanec umrl v Jarenini. Dne 30. januarja tega leta smo položili k večnemu počitku najstarejšega župljana Slomškovega birmanca, bivšega posestnika in cerkovnika 91 let. Knupleža Karla. Starček, ki je bil zgled poštenjaka in narodnjaka, je zatislil svoje trudne oči na svojem bivšem domu, kjer zdaj gospodari sin Albin v Vajgnu. Pokojnik je bil rojen 1850. leta v Partinju, župnija Sv. Jurij v Slov. goricah. Kot fant je bil član Marijine družbe ter zgled vsem fantom. Nato je šel kot fant v Špilje, v nekdanj slovensko, danes že ponemčeno župnijo, za cerkovnika, kjer je bil 5 let. Nato je šel v Jarenino, kjer je bil cerkov-

nik 33 let, od tu je šel k Sv. Jakobu v Slov. goricah, kjer je bil za cerkovnika 4 leta, nakar si je v Jarenini kupil lepo srednje posestvo tik ob cesti Jarenina—št. Ilj v Slov. goricah, kjer je živel do svoje smrti. Kakor je že uvodoma omenjeno, ga je birmal naš svetniški škof Slomšek, česar se je starček z veseljem mnogokrat spominjal. Že v fantovski dobi, ko se je pri nas pričelo narodnostno gibanje, ga je zajel val navdušenja za slovenstvo in za narodne pravice. Bil je čez 50 let naročnik »Slovenskega gospodarja« in mariborske »Straže« od početka njenega izhajanja do ustavitve. Razmeroma star se je poročil (39 let) z Donko Rozalijo, ki mu je bila zvesta in udana družica skozi 52 let ter mu tudi v boleznih nad vse požrtvovalno stregla. V zakonu se mu je rodilo 6 sinov, ki so vsi zavedni narodnjaki ter odločni borci za narodne in katoliške vzore. Pokojni je zapustil razen žene in 6 sinov še 21 vnukov ter 9 pravnukov. Od rajnega se je pri cerkvi poslovil v lepih besedah tukašnji dekan in častni kanonik g. Čížek Josip, domači

Motorni čolni s krili. V Marsfieldu v ameriški zvezni državi Oregon so te dni preskušali nov tip motornih čolnov, ki bodo pomenili v najbližji bodočnosti pravo revolucijo. Nov tip motornega čolna razvije v razmeroma kratkem času neverjetno brzino. Pri brzini 83 km na uro se čoln dvigne tik nad gladino, v vodi ostane le ves vijak. Istočasno se na obeh straneh čolna razprostrejo po tri krila, ki služijo istemu namenu kot krila pri letalu. Čoln dobi v tem trenutku podobo galeba, ki leti tik nad vodno gladino. Motor ima 55 ks. Ko se motorni čoln ob brzini 83 km dvigne tik nad gladino, lahko nato v nekaj sekundah razvije hitrost 103 km na uro. Pri tej brzini se potem več ne uporablja krmilo,

»Kaj pa ti je? Ali te meša?« je dejal Peter nevoljno.

»Smejati se moram, ko misliš, da čaka Julka na takega z desetimi čednostmi — hehehe. Ne, ne! Tako izbirčna Julka ni. Saj že ima ljubčka — pa ta ni ne gruntarski ne bajtarski, še hlapec ni, cel beraček je, beraček.«

»Za Julko lezejo mnogi, gruntarski in beraški; pa Julka jim kaže fige, velikim in malim.«

»Oha — v tega ljubčka pa je vsa zatelebana; smoli se okoli njega, po cele ure presedi z njim, denar mu daje in jezik si brusi za njega.«

»Migec, glej, kaj jezikaš! Moje sestre ne boš obrekoval.«

»Saj je ne obrekujem. Povem pač to, kar vem... Če ne verjameš, pokukaj v moj salamonski špegelj! Tu notri ju vidiš, kako se ljubita.«

Pomolil mu je steklo pred nos, pa ga naglo spet umaknil čes:

»Hihhi, saj nič ne vidiš, si slep ko mače, ko na svet pride. Jaz pa natanko vidim... On je cel divjak, rdečkastelase ima; bajto tudi vidim, kamor se bo priženila... V Kotu je.«

»V Kotu ni druge bajte kakor Jeruljina.«

»Saj ta je... Jerulje Julka ne bo vzela, hehehe, to je gotovo. Pa v bajti je še nekdo drug.«

»Preklete! Judež!«

»Uganil si, hehehehe... Prav v tega se je Julka zatelebala, hehehe.«

»Če mi zdaj še eno zineš, te čofim po gobcu, da boš vse zobe izgubil.«

»Dobro, bom pa tiho in bom gledal, kako boste zijali... Nas eden ve več, kakor se vam sanja; pa saj sem tiho tudi lahko.«

»Kaj še veš? Povej!«

»Ah, zdaj si mi radoveden! Ti bom pa še nekaj manglega povedal. Oni človek, ki je čez Hudičev graben skočil in ki mu je potem tvoja sestra pomagala naprej, ni bil nihče drugi ko — Judež.«

»Tako? Zadnjič si pa pri Repniku rekel, da je bil Mrkačev Luka.«

»Mrkačevemu sem bil še eno dolžen, ker me je radi neke zajčje pasti orožnikom zatožil... Še nisva obracunala... Skočil pa je Judež in tvoja sestra bi si bila rajši jezik odgriznila, ko da bi ga bila izdala... In takega para ti ni kmalu kje blizu, cele ure presedita v lesu, hehehe... Ko človek takole hodi za rožami, ti marsikaj vidi, hehehe, in svojega salamonskega špegelja tudi ne nosim zastonj s seboj... Poslušaj me! O svečnici se bosta ta dva oženila na Jeruljino bajto, to je gotovo; vse sta se že zmenila.«

pevski zbor, pomnožen z nekaterimi pevci iz Sv. Jakoba v Slov. goricah, s sinovi in vnuki, mu je zapel v slovo žalostinke na domu, pri cerkvi in pred odprtim grobom, pospremili pa so rajnega tudi njegovi številni znanci in prijatelji, da je imel pogreb, kakor ga v Jarenini že dolgo ni bilo. Rajni, ki je bil res mož v vsem pomenu besede, naj uživa zasluženo plačilo, njegovim preostalim pa naše globoko sožalje. Vsi pa, ki so ga poznali, naj ga posnemajo v pobožnosti in poštenosti, obenem pa v borbenosti in neustrašenosti, pa bo njihov konec venčan z zmago. Saj se o rajnem lahko reče, da je po hudih življenjskih bojih dočakal zmago ter pričel uživati njene sadove.

Smrtna kosa pri Sv. Rupertu v Slov. gor. Letos si išče smrt žetev v moških vrstah. Pred kratkim je šel v večnost Franc Čirič iz razglednega Zavrha, star 75 let. Čez en teden pa je odšel po plačilo Jakob Fras iz Črmljenšaka, star 46 let. Oba pokojna sta bila naročnika »Slov. gospodarja«. Kadar je bilo treba nastopiti za katoliško stvar, sta bila vselej v naših vrstah. Blag jima spomin!

Tri pogrebe so imeli zadnji čas pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju. Najprej so pokopali 47 letno trpinko Marijo Frank iz Gor. Lovrenca, nato 58 letno Šebetovo mater Ano Zunkovič iz Zupčeje vasi, kjer je bilo posebno žalostno to, da je sin dospel od vojakov šele, ko je bila mati že v grobu; v soboto pred Svečnico pa je preminul 88 letni Martin Pal iz Apač. Naj vsem sveti večna luč!

Smrt je kosila pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Zadnje dni so se vedno oglašali farni zvonovi in nas opominjali, da smrt s svojo koso hodi po župniji. Med drugimi smo položili k večnemu počitku na šmarjetsko pokopališče na Boštjanovo ob veliki udeležbi ljudstva Lizo Kolarič, posestnico iz Placarovec. Bila je verna in dobra žena, delavna in varčna gospodinja in velika prijateljica vaške mladine. Mnogokrat je prejšnja leta, ko je bila še zdrava, se mladi svet zbral v njeni gostoljubni hiši v veseljem razpoloženju in nedolžnem veselju. Njenim preostalim iskreno sožalje! Njej pa večno plačilo v nebesih! — Par dni za njo smo tudi spremili na zadnji poti mladenko Marijo Znidarič iz Gajovec. Pred tri četrt letom je še pela na cerkvenem koru, a sedaj je pa omahnila kot žrtev jetike.

Zapustila nas je dobra mamica in pridna gospodinja Marija Janžekovič iz Rucmanec od Sv. Tomaža pri Ormožu. Bolehala je samo par tednov. Rajna je bila usmiljena in naklonjenega srca posebno do revežev. Kako smo jo ljubili, nam je pokazala obilna udeležba, ko smo jo 17. januarja 1941 spremili k večnemu počitku. Tomaževski pevski zbor je na pokopališču zapel žalostinko. Naj ji sveti večna luč!

Žetev smrti v Apačah. Proti koncu januarja se je smrt zelo ostro razmahnila od Črncev pa gor do Podgorja, tako da je bil vsak dan zadnjega tedna v januarju po en pogreb. V Drobttincih je na krvavitvi iz pljuč nenadoma umrl 52 letni Gustav Novak, upokojeni orožnik in posestnik. Bil je marljiv gospodar, zanimal se je za delo v občinski upravi in bil pred združitvijo malih občin drobtinski župan; naročen je bil na

»Slovenca« in knjige Mohorjeve družbe. — Najstarejša oseba v tukajšnji občini je izdihnila dušo v starosti 94 let. Bila je to vdova Marija Leija, mati brodarja in najemnika Meinlove žage v Črnicah. Doktor je mogla, je opravljala razna hišna dela in je bila zgled neutrudne delavnosti. — Kot žrtev materinstva je zapustila svojo dobro družino 34 letna Marija Horvat iz Žepovcev. Mož je še ravno pravčasno prišel iz Slov. Bistrice, kjer je na orožnih vajah, da mu je še mogla spregovoriti zadnje besede in podati roko v slovo. Bila je deležna zelo lepega pogreba in g. župnik je ob grobu spregovoril zelo ganljive besede.

Smrt pobrati pod lopato, kar rodil je beli dan. Žalostno so zadoneli zvonovi pri Sv. Andražu v Halozah in nam naznanili pretržno vest, da sta nas za vedno zapustila dva moža, gospodarja in skrbna očeta, pristaša pokojnega slovenskega voditelja dr. Korošca: Janez Vidovič iz Varnice, star 44 let, in Jakob Vidovič, istotako iz Vel. Varnice, star 48 let. O smrti slednjega je »Slov. gospodar« že poročal. Oba blagopokojna sta bila člana Apostolstva — mož in fantov in sta redno vsako prvo nedeljo pristopala k mizi Gospodovi in sta tako tudi srečno in pripravljena z Njim zapustila ta svet. Rajni Janez Vidovič še je bil štirinajst dni pred svojo smrtjo pri sv. maši in si pač nihče ne bi mogel predstavljati, da nas bo tako hitro zapustil, čeravno ga je mučila že dalje časa nadiha. V hišo pokojnega je vedno zahajal »Slov. gospodar« in drugo dobro čtivo. Pokojni zapuščala žalujočo ženo Terezijo s štirimi malimi in nepreskrbljenimi otroki, od katerih je najstarejši star 5 let, najmlajši pa komaj dober mesec. Oba pokojna smo spremljali ob veliki udeležbi ljudi na mirodvor v petek, dne 25. januarja in je bilo ganljivo videti, ko se je vli spreved z dvema krstama naših katoliških mož v jutranjem soncu proti cerkvi Sv. Andraža. Od obeh rajnih se je pri odprtem grobu z ganljivimi besedami, ob katerih ni ostalo nobeno oko suho, poslovil domači gospod kaplan Janko Petan. Pevci pa so zapeli pri hiši žalosti, pri cerkvi in pri odprtem grobu par žalostink. Oba pokojna naj uživata večno srečo nebes, ki sta si jo tako želela, preostale žalujoče pa naj tolaži upanje, da snidemo še se nad zvezdami.

Štiri osebe umrle pri Sv. Vidu nad Valdekom. Letos v januarju beleži naša statistika, da so umrle že štiri osebe. Med temi dve okoli osemdeset let stari ženi, ki sta že več let bili skoraj popolnoma slepi. In sicer Tamše Franciška, po domače Peklja in Cerkovnik Marija. Bog jih je rešil težkega križa.

Starega cerkovnika je poklical Gospod k sebi pri Sv. Mohorju pri Rogški Slatini. Mohorški zvonovi so nam tužno zapeli in oznanjali zadnje slovo pravi rodbinski korenini. Umrli je v 86. letu Cverlin Lovrenc. Rajni je bil v mohorški cerkvi cerkovnik preko 30 let. Z veliko vnemo je skrbel za cerkev. Bodi rajnemu Bog milostljiv sodnik, preostalim naše sožalje!

Cerkveni ključar umrl na Bizeljskem. Angel smrti je naznanil tužno vest, da je odšel po večno plačilo cerkveni ključar in vinogradnik g. Avgust Balon v 67. letu svoje starosti. Po kratki in mučni bolezni je mirno v Gospodu zatianil trudne oči. Množice faranov so ga hodile

Kratke tedenske novice

Naše državo bo obiskalo februarja 45 madžarskih poslancev in senatorjev.

Japonska je izdala doslej za vojno na Kitajskem 180 milijard din. To znaša 12 krat več, kakor enoletni proračun v Jugoslaviji.

V Abesiniji je 200.000 civilnih italijanskih naseljencev, ki so sredi abesinskega upornega gibanja.

Za prihodnji mesec napovedujejo ameriški listi v zgodovini največji nemški naval na angleško otočje.

Kot naslednik umrlega grofa Csakyja je bil imenovan 1. februarja za madžarskega zunanje ministra dr. Bardossy, dosedanji poslanik v Bukarešti.

Bivši podpredsednik v Petainovi francoski vladi Laval je osnoval svojo stranko v Parizu, ki bo zagovarjala misel čim tesnejšega sodelovanja z Nemčijo.

Willkie, Rooseveltov protikandidat pri predsedniških volitvah, se je mudil nekaj dni v Angliji, katero je zapustil 4. februarja, da bo podal izjavo pred zunanje-političnim odborom ameriškega senata s svojega stališča o zakonu glede pomoči Amerike Vel. Britaniji.

Dr. Stollo Stojlov, bolgarski poslanik v Beogradu, je podlegel 3. februarja pljučnici v starosti 52 let.

Italijansko časopisje razpravlja o vojnem položaju in piše, da v zvezi z vestmi o bližnjem napadu na Anglijo ni treba pričakovati nobenih čudežev.

Združene ameriške države so dobile v Avstraliji in na Novi Zelandiji oporišča. To dejstvo tako razburja Japonsko, da pišejo njena glasila o možnosti spopada med Ameriko in Japonsko.

Nizozemska vlada ni dovolila svojim obširnimi kolonijam v Tihem oceanu, da bi sodelovale z japonskimi »novim redom«.

Potovanje Rooseveltovega protikandidata Willkieja v Angliji ni imelo za cilj samo ameriško pomoč Angliji, ampak tudi načrt za popolno gospodarsko in socialno zvezo med Ameriko in Anglijo.

Rooseveltov posebni odposlanec polkovnik Donovan je zaključil svoje obiske balkanskih držav. Vsem obiskanim vladam na Balkanu je dal zagotovilo, da bi nudile Združene države vso pomoč vsaki državi, ki bi bila primorana, da stopi v vojno na strani Anglije.

Pri zadnjem prevratnem poskusu železne garde je bilo v Romuniji ustreljenih 12.000 oseb.

Rooseveltov zakon o pospešeni in veliki pomoči Amerike Angliji bo sprejet od ameriškega kongresa ali parlamenta še ta teden.

Ker sta Amerika in Anglija odločno na strani Kitajske, bi bila Japonska celo pripravljena, da bi se pogajala za mir s kitajskim maršalom Cankajšekom.

Sedaj sredi zime je v vasi Podglavica pri Šibeniku v Dalmaciji udarila strela v hišo Mata Živkoviča. Strela je omamila 5 oseb in ubila 13 letnega Antona Živkoviča.

Huda povodenj pustoši v teh zimskih dneh Madžarsko. Najbolj je prizadeta pokrajina Szegeda. Ogrožena je celo Budimpešta.

»Haha, tu bodo drugi še tudi imeli svojo besedo zraven. Pa jaz ti ne verjamem.«

»Če ne verjameš, si slep kakor mače, ko na svet pride. Zakaj se je potem Judež tako potuhnil? Dela se svetega ko kaka kvaternica, na delo in na denar se je vrgel, okoli bajte zmeraj kaj popravlja, zakaj bi to vse bilo, ha? Streho je popravil, zdaj se je oken lotil — zakaj bi se mu naj zdaj naenkrat tako mudilo, ko mu je bila bajta doslej dobra dovolj? Odgovori mi, hehehe!«

»Hudirja!« je zaškripal Peter z zobmi. »... Pa z Judežem sta si bila vidva najboljša — kako, da ga zdaj izdaš?«

»Ker mi nič na svetu ni bolj zoprno, kakor če se človek lepega naredi, ko je hinavec, in ker mi to ne gre v glavo, da bi najboljše dekle, kar jih je v fari, dobilo takega potepuha za moža... Sicer pa mene vse vkup nič ne briga, pomagati se tudi ne da več; zato sem rajši tiho in ne rečem nikomur nič. Saj se bo še prezgodaj oznanilo. Če se prej ne bova videla, ti že danes čestitam k novi častitljivi žlahti. Zdaj pa lahko noč, Peter!«

S temi besedami je smuknil Migeč skozi lesno in izginil v grmovju.

Peter je zagnal grablje daleč od sebe in je obstal ves blede od jeze in s stisnjenimi pestmi. »Salabolska dečla, če je res, kar je coprniki pravil, nas bo spravila v tako sramoto, da bodo s prstom za nami kazali!« Res pa bo; vse kaže tako. Ali naj hiti kar domov in naj se loti

Julke? To ne bi nič pomagalo. Sestra je ponosna in svojeglavna — prav taka, kakor oče —: če si kaj v glavo vtepe, ji tega tudi z železnim kijem ne izbiješ. Bratu se ne bo dala. Treba bo očeta — edino ta bi ji mogel biti kos. Presneta reč! To bo še viha doma! Zal mu je bilo, da bo moral Julko zatožiti in jo izročiti očetovi neugnani jezi. Saj sta si izmed vseh bratov in sester bila najbolj dobra in Julka mu je marsikdaj pomagala iz stiske, ko je v strahu trepetal pred očetom. Pa zdaj gre za čast vse družine. Te sramote si nadvorska domačija ne sme uškati. Ni mogel razumeti, kako se je mogla njegova lepa, ponosna sestra obesiti na takega potepuha, kakršen je bil Judež. Ubil bi ga, cigana, lumpa! Saj ni drugače mogoče: otil jo je in začaral. — Petra je tako kuhala jeza, da ni mogel dalje premissljevati in je takoj odhitel k očetu.

Nekaj časa ga je moral iskati, preden ga je našel spodaj v domačem mlinu. Ker sta bila sama, mu je ves razburjen povedal vse, kar mu je Migeč pravil. Nadvornik je vso pripoved poslušal s strahotnim mirom; le včasih je segel z vprašanjem sinu v besedo, potem je spet molčal. Toda iz oči mu je kar bliskalo, grizel si je ruse in škrtal z zobmi. Na koncu je sinu velel, naj ne pove nikomur nič o tem, tudi materi ne. Molče sta stopila iz mlina in šla proti domu.

ampak krmarijo razprostrta krila. Zgraditelj novega motornega čolna je inženjer Victor W. Strode.

Miš mu je skočila v oko. Med malico je nekemu delavcu v bližini Prage skočila miš v oko. Le s težavo se je otrešel živali, ki je padla v vre vroče kave in v njem utonila. Delavec je moral takoj v neko očesno kliniko, kjer so mu z operacijo še mogli rešiti vid.

Tat iz ugledne rodbine. V blagajni najvišjega sodišča v Lizboni so odkrili poneverbo v višini 200.000 škvodov. Poneverba je zbudila tem večjo pozornost, ker izvira tat, dr. Carlos Calvet de Magalhaes, iz zelo ugledne rodbine. Njegov oče je bil minister. Oblastem se je javil sam.

(Dalje sledi)

kropit, ker je bil blagopokojni g. Balon vsem dobro poznan, noben siromak ni odšel iz njegove hiše praznih rok. Dajal je vsem dobre nasvete glede vinogradov. Rajni je bil dolga leta član tukajšnje posojilnice, občinski odbornik, podporni član gasilcev, prosvetnega društva in ljubitelj petja. Da je bil blagopokojni vsem priljubljen in naklonjen, je pokazal njegov pogreb. Velikanska množica s truplom pokojnega se je vila od hiše žalosti v cerkev. Sv. mašo zadržnico je opravil domači g. župnik Ignacij Brvar ob asistenci dveh g. kaplanov. Domači pevski zbor je zapel pod vodstvom g. organista Antona Brašna tri žalostinke. V cerkvi ob rakvi je g. župnik opisal in orisal njegove požrtvovalne zasluge. Ob odprtju grobu se je poslovil od njega njegov tovariš cerkv. kijačur Anton Cizel in tajnik Faptovskega odseka Sekoranja Ferdo. Dragemu rajnemu svetila večna luč, preostalim naše sožalje!

Pojdita v miru, moja zvesta hlapca. Iz Dola pri Hrastniku poročajo: Dne 16. januarja je umri v Turju nad Dolom g. Jernej Orožen, p. d. Ribčev stric. Značajan kat, mož, zvest narodnik kat. listov, ki se ni nikoli silil v ospredje, povsod pa bil posebno v prejšnjih letih temelj, na katerega se lahko zida. Dolgo vrsto let je bil tudi kijačur cerkve Sv. Stefana. V soboto, 18. januarja, je velika množica ljudi spremlila dobrega očeta na hribeček Sv. Stefana in ob besedah g. župnika M. Medveška spoznala, da kdor kakor Ribčev stric Bogu posojuje, na velike obresti nalaga, saj ob odprti jami človek spozna, da

le dobra dela gredo za nami. — Komaj dober teden za Orožnom je preminul v Skopnem Mokotar Franc, p. d. Slanšek. Če je bila denarna potreba pri podružnici Sv. Stefana ali Sv. Jurija, ali je bilo treba oskrbeti denarna sredstva za nove zvonove, našel si na cesti, koder se le malo še sliši glas zvona imenovanih podružnic, dobrega Slanškovega strica, ki ti je s prijaznim nasmehom ponudil polo pod nos, češ »saj ni treba več kakor moreš«. Kot je živel, tiho in spokojno, tako je tudi odšel. V ponedeljek, 27. januarja, smo ga položili kraj cerkvice Sv. Jurija, za katero je storil veliko korakov v življenju, k počitku. Upamo, da se bodo spomnile nad njima besede božjega Učenika: Pojdita v miru, moja zvesta hlapca, ker sta bila v malem zvesta, vaju bom čez veliko postavil. Blag jima spomin!

OPOZORILO VSEM, KI NISO ŠE PLAČALI NAROČNINE!

Zaradi izrednih razmer in ogromnih stroškov za tisk, ne moremo pošiljati lista nikomur, ki nima vsaj delne naročnine vplačane! Zato začnemo s prihodnjo številko list ustavljati onim, ki za leto 1941. niso še nič plačali. Zato pravočasno opozarjamo vse zamudnike, da še ta teden poravnajo naročnino!

Uprava.

Dopisi

Slovenjgraški okraj

Sv. Vid nad Valdekom. (Božičnica v ljudski šoli.) Tudi v naši ljudski šoli je bila lepa božičnica, katero sta pripravili tukajšnji učiteljci. Skoraj vsi otroci so bili obdarovani, nekaj jih je pa dobilo večjih darov, kot blago za obleke in nekaj parov obuval. Podpore so prejele od nekaterih ustanov in dobrih, do revnih otrok usmiljenih src. Božičnica je bila pred lepitimi jaslicami. Otroci pa so ljubko deklamirali nekaj primernih božičnih pesmic ter jih nekaj tudi zapeli.

Slovenj Gradec, V nedeljo, 9. februarja, ob pol 10. uri dopoldne bo v dvorani hotela Goll polagala Kmetijska blagovna zadruga v Slovenj Gradcu račune o preteklem poslovnem letu. Komaj eno leto dela šele ima za sabo in pred letom dni je še marsikdo zmajeval z glavo, češ, bogve če bo kaj iz tega. A danes nihče ne dvomi o njenem obstoju. Kljub težkim razmeram in hudi protigigantaciji od strani prizadetih se je razvila v lepo podjetje in je že prvo poslovno leto zaključila z velikim prometom. Število njenih članov je naraslo že skoraj na 500. To se imamo zahvaliti zlasti dobro izbranemu vodstvu, ki je znalo delovanje zadruge usmeriti res na pravo zadržno podlagi, ki ji je prvo nuditi ugodnosti in korist svojim članom. Da je moralo k temu doprinesiti tudi mnogo materialnih žrtev, o tem ni treba

govoriti. Zahvaliti pa se moramo tudi zavednosti ljudstva, ki se kljub različnim grožnjam od strani prizadetih ni dalo ustrašiti. K tej prvi obletnici trdega, a plodonosnega dela se zadruga zahvaljuje vsem svojim članom za njihovo naklonjenost in jih vabi, da se na skupščini zbero v čim večjem številu. Zdruzni pozdrav!

Kozjak

Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo, dne 26. januarja 1941, po sv. maši smo se zbrali močje in fantje pa tudi dekleta in žene k važnemu sestanku. Krajevni odbor naše stranke JRZ je imel pod predsedstvom podžupana g. Franca Hauptmana občni zbor. Na tem zboru je poročal blviši narodni poslanec g. Žebot. Predsednik g. Hauptman se je v lepem govoru spomnil smrti velikega našega voditelja dr. Korošca, ki je bil že davno častni občan naše občine. Spominu velikega pokojnika smo zaklicali trikratni »Slava«. — Na tem zboru smo se posvetovali tudi o nadaljnjem delu na novi cesti Bresternica—Sv. Križ—Pevniška dolina. — Govorili smo tudi o prehrani. Velika zmeta je pri okrajnem in banoinskem prehranjevalnem uradu glede naše in drugih hribovskih občin. Uradi se držijo navedb domačih trgovcev, koliko so prodali moke domačinom. Poudariti po moramo, da je ogromna

večina naših občanov kupovala živež v Mariboru in ne pri Sv. Križu. In to se nam sedaj ne vsteje. V naši fari so samo trije kmetje, ki predelajo toliko žita, da ima družina dovolj hrane, vsi drugi moramo kupovati živež. Zahtevamo, da se pomota popravi. — Pri nas ima skoro vsaka hiša naročenega »Slov. gospodarja«. Tudi letos smo nekaj novih naročili. Tudi društveno življenje lepo napreduje. Naša dekleta in fantje nam vedno kako lepo našpičajo. V nedeljo smo imeli lepo igro, katere smo bili vsi veseli.

Pohorje

Sv. Martin na Pohorju. Tudi pri nas smo ustanovili krajevno organizacijo Rdečega križa. Šolski upravitelj je povabljenim občanom v posebnem predavanju razložil pomen organizacije. Predvsem je poudaril, da bi v tako razsežni občini bilo treba nabaviti za vsak okoliš bivše občine najpotrebnejša zdravila in druge pritičline za prvo pomoč. Zelo bi potrebovali tudi nosila za prenašanje težkih bolnikov do vozne ceste. Poleg vsega tega pa nam je v prvi vrsti potrebno veliko število človekojubilnih ljudi, ki bodo pripravili bližnjemu kadar koli priskočiti na pomoč. V vasi imamo tri sto šoloobveznih otrok. Od teh jih sto petdeset oblikuje prvi in drugi oddelak osnovne šole. Slabotni malčki morajo v velikem številu prehoditi šest do sedem kilometrov dolgo pot do šole. Krajevna organizacija Rdečega križa bo od sedaj naprej do jeseni pobirala prostovoljne prispevke za ustanovitev šolske kuhinje. Nekaj denarja bo v ta namen prispevala tudi iz dohodkov nabrane članarine. Treba bo otrokom prvega in drugega oddelka nuditi vsaj v dveh najhujših zimskih mesecih vsak dan toplo juho, da bodo pokrepani pripravljene za dolgo pot iz šole domov. Gmotno boljše stoječi kmetje naj se usmilijo gostaških otrok in naj v ta namen prispevajo potreben delež za svojega in gostaškega otroka. — Naš veliki škof Anton Martin Slomšek je rekel: Kdor ima otroke rad, ni slab človek. Ker so Pohorci znani po svoji dobrosrčnosti, pričakujemo, da ne bo nikogar, ki bi nas pustil od hiše praznih rok. Učiteljice bodo hodile od hiše do hiše in pobirale za šolsko kuhinjo skromne prostovoljne prispevke. Naša mladina mora biti močna in zdrava. Sami moramo skrbeli za to. Brez zadostne hrane si otrok v šoli ne more pridobivati znanja, ki mu je potrebno za poznejše življenje. Lačni otroci so utrujeni, zaspani in nepazljivi. Če bo vsak naš kmet žrtvoval skromno vsoto za lačno in skromno vsoto za raztrgane otroke, potem bomo tudi pri nas vsakomur lahko dokazali, da ljubimo svojega bližnjega. Kdor revežu da, Bogu posoja!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Že 290 let je stara mrtvaška knjiga naše župnije, a tako malega števila smrtnih slučajev, kakor lansko leto, nima zabeleženih. V župniji je okroglo 3000 duš, bilo je samo 23 mrličev. Tukaj smrt ni pobirala, ampak kaj čudno izbirala. Ko je pokosila 7 otrok v starosti do petih let, je zadelo koso na ramo ter mirno in brezbrizno korakala mimo najbolj zdravih in močnih ter se ustavila šele pri utrujenih in počitka potrebnih ter vzela s seboj 16 oseb v starosti od 60—83 let. Smrt ima torej

Nova sodobna cesta Kairo—Jeruzalem. Pred nedavnim je bila otvorena nova cesta Kairo—Jeruzalem. Iz Kaira poročajo, da je ta slovesnost dobila še prav poseben poudarek v tem, da jo je počastil s svojo navzočnostjo celo egiptski kralj Faruk sam, ki je cesto na slovesen način izročil prometu. To je sodobno zgrajena cesta, po kateri bo mogoče potovati vselej, ne da bi bilo treba pri tem biti odvisen od vremenskih razmer. Cesta vodi od Kaira pa preko Jeruzalema vse do Bagdada. Spejšana je približno 350 milj daleč po puščavi. Dober del te ceste so zgradili Angleži.

Materino razočaranje. Policija v Clevelandu v Ameriki je več mesecev iskala nevarnega vlomilca, ki je s pobežim kaznjencem Edvardom Burianom zagrešil več vlo-

Januš Golec:

Hči mariborskega mestnega sodnika

Ljudska povest iz junaške dobe obrambe Maribora pred Turki leta 1532.

Na ta način polovljene ter povezane brate bodo znosile močne roke na gnojišče pod mestnim stražnim stolpom. Zarotniki so si segli v roke in potrdili s prisego, da bodo držali načrt in njegov program najstrože tajno do izvršitve v pustni noči.

Obračun

Na pustni večer in noč leta 1532. je doživel Maribor pravo poplavo z vinom. Uskokom s poveljnikom vred se niti sanjalo ni, da tiči za popivanjem na smrt kak drug zajec kakor pa vsakoletno praznovanje praznika vseh norcev.

Kajetanov maščevalni načrt s prekomernim zalivanjem z alkoholnimi pijačami in z zadržanjem v liki železo močne hodne vreče je uspel, ker so se vsi zarotniki držali navodil.

Okrog ene ure čez polnoč na pepelnico je bilo nametanih po gnojišču pod najvišjim mariborskim stražnim stolpom 21 dolgih vreč, v katerih se je nekaj skuhalo premetavati, a ni prav moglo, zato pa je tem bolj ne-

znansko tulilo. Kakor na gumnu žitne snope so naložili uskoške dragonce v vrečah po deset ob vsako stran gnojišča, na srednjem in najbolj visokem kupu je pobrcavala ena vreča, poleg katere je stal z bikovko stražmojster Kajetan Hercog.

Stopilo je na plan še 20 mlatcev z bikovimi žilami v rokah. Številni gledalci so obstopili pustne mlatce z gorečimi plamenicami. Ko je bilo vse nared za zabavni prizor, je prvi dvignil bikov cepec stražmojster ter ga položil med glasnim odjekom v pepelnico noč po osrednji vreči z gromovitim pozivom:

»Bij, udri!«

Prišel je pustni pika-pok, kakor ga najbrž ni doživel Maribor ne prej in ne slej. Mlatiči so udrihali po štetju predmlatiča Kajetana med krohoto svecarjev ter gledalcev. V vreče povezano človeško snopje se je krčilo, zvijalo, premetavalo in vpilo, kakor bi se odpiral pekel in bi silila na plan cela legija vragov.

Vodilni mlatič je naštel do deset in se zadržal iz polnega grla:

»Obrni in še po drugi plati!«

Mariborski pustni mlatiči so snopje obračali ter udrihali po njem, dokler se ni umirilo — in je počivala na gnojnem gumnu nema, prazna ter zbita slama...

Mlatenje je bilo na povelje končano. Mlatiči so si naložili otepeno snopje in ga odnesli skozi mestna vrata za napajanje živine ter preko mestnega mosta v tedaj